

Výroba papírů a lepenek – Jaké druhy papíru se dnes vyrábí

Kdy se používání papíru nejvíce rozšířilo? Jaké výrobky je možné označit za komunikační papír? Co je lepenka? Co tvoří největší část papírenské produkce? Odpovědi na tyto otázky najdete v článku níže.

Papír se za více než dva tisíce let stal důležitou součástí našich životů, nejprve jako podklad pro psaní, kreslení a tisk, daleko později jako obalový a hygienický materiál. V dnešní době považujeme za samozřejmou dostupnost nejtenčích hedvábných papírů i pevných kartonových lepenek, recyklovaných papírů, kapesníků a hygienických papírů, filtračních papírů i střešních lepenek.

Používání papíru se rozšířilo ve druhé polovině 18. století, kdy došlo k vynalezení papírenského stroje a objevu možnosti získání papírenské vlákniny ze dřeva. Do této doby byl totiž papír vyráběn ručně z hadroviny či rozvlákněného starého papíru. A s růstem dostupnosti papíru bylo možné rozšířit i jeho využití. Zpočátku se rozšířila jeho dostupnost jako nosiče informací (noviny, knihy), později mohl být využit jako obalový materiál (kornouty na sypané zboží, etikety na lahve). A množství spotřebovaného papíru se brzy stalo důležitým indikátorem vyspělosti společnosti. Spotřeba komunikačních papírů dodnes odráží kulturní vyspělost a vzdělanost, zatímco spotřeba hygienických papírů vypovídá o úrovni sociálního rozvoje. O stavu průmyslové výroby si zase můžeme udělat představu analýzou množství spotřebovaných balicích a technických papírů.

Papírenskou produkci můžeme rozdělit podle mnoha kritérií. Podle jejich plošné hmotnosti ji dělíme na papíry (do plošné hmotnosti 150 g/m²), kartony (do 250 g/m²) a lepenky, i když současná terminologie ustupuje od pojmu kartony a využívá pojmy papír a lepenka. Podle způsobu využití papírenské výrobky dělíme papíry na komunikační, hygienické, obalové, technické a lepenky. Skupina komunikačních papírů ještě nedávno patřila k dominantním, dnes tvoří „pouze“ přibližně 40 % celosvětové produkce papíru. Patří sem novinový papír, bezdřevé grafické papíry na bázi přírodních chemických vláknin i dřevité papíry, jejichž základem je mechanicky získávaná dřevovina či sběrový papír. Se zvyšujícím se využitím elektronických médií, internetu i elektronických knih se spotřeba komunikačních papírů snižuje. Jediná kategorie, kterou toto snižování spotřeby nepoznamenalo, jsou bezdřevé papíry využívané pro digitální tisk a kopírování.

Skupina hygienických papírů tvoří asi 7 % objemu výroby papíru a zahrnuje toaletní papíry, kapesníčky, ubrousky, utěrky, jednorázová prostěradla a hygienický program pro děti a ženy.

Více než 50 % výroby papírenského průmyslu tvoří obalové a balicí papíry, k nimž patří papíry používané přímo na balení, nejrůznější sáčky, pytle, tašky, trubice či dutinky, ale i široká škála materiálu na výrobu krycí a zvlhěné vrstvy vlnitých lepenek.

A nesmíme zapomínat na papíry se specifickým určením, jako jsou cigaretový papír, tapety, filtrační papíry, suroviny na střešní lepenky a jiné. Zatímco papír z předchozích tří kategorií zpravidla bývá možné recyklovat, u této skupiny tomu tak není.

Hlavní faktor, který přispěl k rozvoji papírenského průmyslu, a zároveň největší přednost papíru je jeho bezproblémová recyklace. Základní surovinou pro jeho výrobu jsou obnovitelné stále přirůstající zdroje, a tak i když se s každou dodatečnou povrchovou úpravou náročnost výroby a dopady na životní prostředí zvyšují, stále jde o dostatečně ekologickou variantu nesrovnatelnou s obdobami, například z plastových obalů.